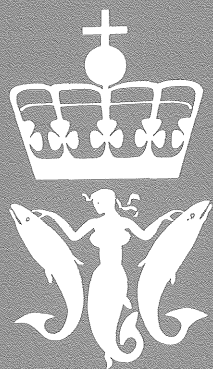

FISKERIDIREKTORATET
HOVEDBIBLIOTEKET

28 DES. 1989

ÅRSMELDING 1988

Fiskerirettderen i
Hadsel og Sortland

HADSEL KOMMUNE

Hadsel kommune består av Hadseløya og deler av Langøya, Hinnøya og Austvågøya. På Hadseløya er det ei brei strandflate mot fjell opp mot 650 m. Det er stort innslag av myr på strandflatene. På Hinnøya og Austvågøya er ei smal strandflate avskjermet med dype fjorder og høye fjell. Det høyeste fjellet er Møysalen på 1.266 m på Hinnøya i grensen mot Sortland. Trollfjorden, en smal fjord med stupbratte fjell er en kjent turistattraksjon.

Areal: 574 km²

Innbyggere: 8.702 pr. 1.01.89

Fiskere: 229 hvorav 181 personer på blad B

Fiskefartøyer: 197 hvorav 40 fartøyer over 10 meter

Sysselsetting i foredlingsleddet: 202 årsverk

Sysselsetting i oppdrettsnæringen: 19 årsverk

SORTLAND KOMMUNE

Sortland kommune består av deler av Hinnøya og Langøya. Sortland-sundet skiller de to øyene fra hverandre. På strandflatene ved sundet finner vi størstedelen av bosettingen i kommunen. Langøydelen av kommunen er karakterisert med relativt brede strandflater både på østsida mot sundet og deler av vestsida mot Eidsfjorden. Områdene fra Sortland tettsted og sydover mot Kleiva er de beste jordbruksområder i Vesterålen. Tilsvarende gode områder finner vi ved Holmstad på vestsida. Det indre av Langøya er i hovedsak fjellområder. Hinnøydelen har de fleste steder ei relativt smal strandflate. Landskapet er preget av markerte daler med bratte fjellsider. De høyeste toppene når opp i over 1.000 m.o.h..

Areal: 577 km²

Innbyggere: 8.228 pr. 1.01.89

Fiskere: 120 hvorav 91 personer på blad B

Fiskefartøyer: 81 hvorav 9 over 10 meter

Sysselsetting i foredlingsleddet: 43 årsverk

Sysselsetting i oppdrettsnæringen: 16 årsverk

I N N H O L D

	Side
1. Rettledningskontorets virksomhet og funksjon	
1.1 Kontoret	4
1.2 Personalet	4
1.3 Korrespondanse	4
1.4 Møtevirksomhet/viktigste saker	4
1.5 Deltagelse i utvalg, nemnder og komiteer	5
1.6 Tjenestereiser utenfor kommunen	5
1.7 Fiskerinemndene - sammensetning	5
1.8 Møtevirksomhet i fiskerinemndene	6
1.9 Viktigste fiskerinemndsaker	6
1.10 Erfaring med tjenesten i beretningsåret	6
2. Sysselsetting i fiskerinæringen	
2.1 Fiskerimantallet	7
2.2 Sysselsetting i foredlingsleddet	7
2.3 Sysselsetting i oppdrettsnæringen	7
2.4 Avledet virksomhet	8
2.5 Fiskerinæringens totale sysselsetting	8
3. Fiskeflåten	
3.1 Merkerregistret	9
3.2 Distriktsvis fordeling av fiskeflåten	9
3.3 Konsesjonsbilde for kommunen	9
3.4 Andre tillatelser/konsesjoner	10
4. Foredlingsleddet	
4.1 Fiskebedriftene	10
4.2 Råstoff, kvantumsutvikling	11
4.3 Fiskeoppdrett	13
5. Låne-og finansieringskilder	
5.1 Statens Fiskarbank	14
5.2 Andre låne-og finansieringskilder	14
6. Oppsummering	15
7. Sluttord	16

1. RETTLEDNINGSKONTORETS VIRKSOMHET OG FUNKSJON

1.1. Kontoret

Fiskerikontoret holder til i moderne lokaler i Hadsel rådhus, Stokmarknes. I tillegg disponerer etaten et underkontor på Sortland lokalisert til havneområdet.

Kontorfunksjonen er lagt opp slik at hovedkontoret blir betjent fire dager i uken, mens underkontoret på Sortland blir betjent en dag i uken (fredag).

1.2 Personalet

Det er knyttet en fiskerirettleder-stilling til fiskerikontoret. Et medlem av fiskerinemnda i Sortland har ved rettlederens fravær betjent kontoret på Sortland ved flere anledninger i 1988.

1.3 Korrespondanse

I følge brevjournal er det ført 359 utgående brev (351 i 1987). Utfylte søknadsskjemaer om A-trygd, forskott på garantilott etc. og brev som blir skrevet for andre, blir ikke journalført selv om det blir utsendt fra kontoret. Av inngående brev er det blitt journalført 170 mottatte sendinger (132 i 1987).

1.4 Møtevirksomhet/viktigste saker

Når det gjelder møtevirksomheten til fiskerinemndene, har det vært avholdt 5 møter i Hadel fiskerinemnd med en samlet møtetid på 14 timer.

I Sortland fiskerinemnd har det vært avholdt 5 møter med en samlet møtetid på 12 timer.

Totalt har fiskerinemnda i Hadsel behandlet 19 ordinære fiskerinemndsaker og en sak i forbindelse med fiskerimanntallet.

I tillegg har nemnda fått seg forelagt i alt 87 referatsaker.

Fiskerinemnda i Hadsel er nå opphørt f.o.m. 1989 i forbindelse med overgang til frikommune-status. Det er i stedet blitt

opprettet et eget hovedutvalg for lokalsamfunn, kultur, miljøvern og næringsutvikling som i hovedsak skal overta fiskerinemndas tidligere forvaltningsoppgaver.

Fiskerinemnda i Sortland har det vært behandlet i alt 8 ordinære fiskerinemndsaker og 3 saker i forbindelse med fiskerimanntallet.

I tillegg har nemnda fått seg forelagt i alt 35 referatsaker.

De viktigste sakene som er blitt behandlet i fiskerinemnd i Hadsel i løpet av året har vært:

- 9 likviditetslånesøknader
- Forberedelser og avklaringer m.h.t. frikommune-forsøket
- Fellesmøte 9. september: Om problemene i fiskerineringen - hva kan gjøres (lokalt) for å løse disse?
(Konklusjonen finnes i slutten av denne meldingen)

I Sortland har de viktigste sakene til behandling i fiskerinemnda vært:

- Problematikken omkring ringnotsnurperen "Eidsfjord"
- Søknader om lån fra fiskerifondet - 2 stk.
- Behandling av NOU 1988 : 9 - om evaluering av rettleidnings-tjenesten i fiskerinæringen.

1.5 Deltagelse i utvalg, nemnder, råd og komiteer

I forbindelse med forberedelse til frikommune-forsøket i Hadsel, har jeg vært med i ei arbeidsgruppe som har hatt til oppgave å utrede organisasjonsforhold og vedtekter for forsøket. Frikommune-forsøket startet fra 1. januar 1989. I Sortland har jeg vært styremedlem i samarbeidsselskapet A/S Fartøydrift.

1.6 Tjenestereiser utenfor kommunen

En har i løpet av 1988 hatt følgende tjenestereiser utenfor kommunen:

2.03	Møte om frikommune-forsøket, Bodø
30.06 - 2.07	Arsmøte i Nordland Fylkes Fiskarlag, Bodø
10.08 - 12.08	Besøk på fiskerimessen, Trondheim
12.11	Samling for rettleidningstj. i Nordl., Bodø

1.7 Fiskerinemndene - sammensetning

Med bakgrunn i avklaringer omkring igangsetting av frikommune-forsøket i Hadsel, fikk den gamle fiskerinemnda som egentlig bare var valgt for ut året 1987 forlenget sin funksjonstid til den 30.04.88. I kommunestyremøte den 21.04.88 ble så ei ny nemnd oppnevnt inntil avklaring og eventuelt nyvalg i forbindelse med frikommune-forsøket ble brakt i orden.

a. Fiskerinemnda i Hadsel fikk denne sammensetningen

1. Leif Johansen, Melbu leder
2. Edmund Didriksen, Strønstad nestleder
3. Gerd Ellingsen, Hennes
4. Ole Jonny Kristensen, Stokmarknes
5. Terje Bygjordet, Hennes

Vararepresentanter:

1. Ann Margareth Ellingsen, Brottøy, Hanøy
2. Sigmund Elvebakk, Myrland
3. Oddvar Pedersen, Helgenes, Lonkan
4. Audun Steffensen, Melbu
5. Anne May Ingebrigtsen, Melbu
6. Adolf Johansen, Kaljord, Hennes
7. Charlotte Bendiksen, Gjerpvoll, Stokmarknes

b. Fiskerinemnda i Sortland

1. Otto Skoglund, Maurnes leder
2. Harriet Nygård, Nygård nestleder
3. Ruth Carlsen, Holmstaddalen
4. Arne Pedersen, Blokken
5. Roy Pettersen, Blokken

Varamedlemmer:

1. Meier Sivertsen, Frøskeland
2. Ottar Olaussen, Kjerringvik
3. Inge Berthinussen, Kjerringvik
4. Jens Kr. Jensen, Sortland
5. Olav Gunnesdal, Sigerfjord

Fiskerinemnda i Sortland er valgt for tidsrommet 1988 - 1991.

1.8 Møtevirksomhet i fiskerinemndene

Antall møter, saker og samlet møtetid er tidligere beskrevet under pkt. 1.4. En vesentlig del av møtetida går med til gjennomgang av referatsakene. Tendensen i fiskerinemnda er at antall saker til behandling blir mindre mens antall referatsaker øker. Dette har noe med at det som en før betraktet som saker i nemnda når blir betraktet som referatsaker.

Den siste fiskerinemnda i Hadsel fikk bar avholdt tre møter før den gikk over i historien som kanskje den aller siste fiskerinemnd i kommunen.

1.9 Viktigste fiskerinemndssaker

En har under pkt. 1.4 grovsortert de viktigste fiskerinemnds-sakene.

1.10 Erfaring med tjenesten i beretningsåret

Fiskerikontoret er fortsatt enmannsbetjent. Dette medfører at en ikke alltid kan yte fullgod service overfor klientene ved fiskerirettslederens fravær i forbindelse med ferier, reiser og møtevirksomhet.

Når frikommune-forsøket blir dradd skikkelig i gang vil en forhåpentligvis få bedre rutiner på disse tingene.

Hadsel er en av tre kommuner i Nordland som har fått status som frikommune på næringsrettet sektor. Arbeidet med å utforme organisasjonsforhold og vedtekter til frikommune-forsøket har vært lærerikt. Det har imidlertid vært noe vanskelig å få fullgod støtte og oppbacking i forbindelse med det forberedende arbeidet fra fiskerinemnda. Dette skyldes muligens at det på et tidelig tidspunkt var vanskelig å avtegne noe klart opplegg for hvordan en ønsket at frikommune-forsøket skulle se ut. Det har hele tiden vært jevnlig informasjon til fiskerinemnda og distriktsfiskarlaget om de organisatoriske endringene som kunne bli aktuelle under forsøket. Tilbakemeldingene på disse tingene har vært klare og er langt på vei prøvd innarbeid i det endelige vedtektsforslaget til frikommune-modell for Hadsel.

2. SYSSELSETTINGEN I- FISKERINÆRINGEN

2.1 Fiskerimanntallet

Tabell 2.1 a
Fiskerimanntallet i Hadsel

Tabell 2.1.b
Fiskerimanntallet i Sortland

Ar	Blad A	Blad B	Totalt
1986	55	184	239
1987	55	183	238
1988	48	181	229

Ar	Blad A	Blad B	Totalt
1986	53	92	145
1987	34	90	124
1988	29	91	120

Tabellene viser manntallsførte fiskere pr. 31.12. (hovedlisten)

Det har vært en viss nedgang i antall fiskere for begge kommunene. Imidlertid er nedgangen nokså ubetydelig hva angår blad B; dvs. personer som har fiske som hoved- eller eneyrke. For blad A; dvs. personer med fiske som binæring - i hovedsak her pensjonerte fiskere, har avgangen vært relativt større enn for blad B.

2.2 Sysselsetting i foredlingsleddet

Tabell 2.2

Sysselsetting i foredlingsleddet målt i antall årsverk

Kommune/Ar	1986	1987	1988
Hadsel	213	211	202
Sortland	49	47	43

Det har vært en reduksjon i antall årsverk for begge kommunene. Dette skyldes for Hadsel sitt vedkommende at det bare var produksjon i 4 måneder ved klippfiskanlegget til Vesteråls-tilvirkernes Salgslag A/L. Sannsynligheten for igangsetting av ny klippfiskproduksjon er liten.

I Sortland var det produksjon ved Sigerfjordbruket A/S bare første halvår. Denne bedriften skulle basere seg på sildeproduksjon. Bedriften gikk dessverre konkurs ved årskiftet 1988/89 p.g.a. dyr utbygging og manglende sluttfinansiering.

2.3 Sysselsetting i oppdrettsnæringen

Tabell 2.3

Sysselsetting i oppdrettsnæringen målt i antall årsverk

Kommune/Ar	1986	1987	1988
Hadsel	15	14	19
Sortland	9	14	16

Det er to matfiskanlegg for laks i Hadsel. Ett av disse, Fiskebøl Fiskeoppdrett A/S, ble slått konkurs i januar 1988. A/S Fiskefjorden er det største settefiskanlegget. Dette anlegget som er lokalisert i Fiskefjorden i grensen mellom Hadsel og Sortland har også konsesjon for sjørøyeoppdrett.

Det finnes også et anlegg til med sjørøyekonsesjon lokalisert til Kaljord i Hadsel.

I Sortland finnes det i alt tre ulike matfiskanlegg; ett ordinært matfiskanlegg for laks/ørret, ett sjørøyanlegg og en stamfiskstasjon for laks.

Oppdrettsmiljøet i området Sigerfjord - Blokken - Fiskefjorden har spesialisert seg i å utvikle sjørøye som kan tilpasses til oppdrett i sjøvann. Arbeidet som gjøres her er banebrytende på mange måter.

2.4 Avledet virksomhet

I tilknytning til direkte sysselsetting i fiske, fiskeforedling og oppdrett, er det også sysselsatt en del personer i det en kaller avledet virksomhet til fiskerinæringen. Slik virksomhet kan være verksteder, slipper, forhandlere og produsenter av utstyr til fiskeflåten, fiskeindustrien og oppdrettsnæringen. Antall årsverk i denne virksomheten var i 1988 beregnet til:

ca. 75 i Hadsel og ca. 40 i Sortland.

Servicetilbudet for slipp og verkstedstjenester er godt utbygget i Hadsel. Verkstedstilbudet i Hadsel, og spesielt på Stokmarknes er godt utbygget slik at det dekker behovet for verkstedstjenester også for fiskefartøyer utenfor kommunen og regionen. Tilbudet for slipp og verkstedstjenester i Sortland kan også sies å være bra når det gjelder betjening av små og mellomstore fartøyer.

2.5 Fiskerinæringens totale sysselsetting

Det kan være av interesse å få vite hvor mange årsverk fiskerinæringen totalt står for i en kommune. En regner da med den totale sysselsettingen i fiskeflåten, foredlingsindustrien og oppdrettsnæringen. Til dette vil jeg foreta ei enkel beregning. Jeg forutsetter at de personene som står oppført på blad A i fiskerimantallet (de som har fiske som binæring) hver utgjør 1/3 årsverk. Det totale antall årsverk i fiskerinæringen som helhet (direkte sysselsatt) blir da:

418 i Hadsel og 160 i Sortland

3. FISKEFLÅTEN

3.1 Merkerregistret

Tabell 3.1

Merkerregisterdata pr. 31.12.88 Hadsel og Sortland kommune

Lengde	Totalt Hadsel	Totalt Sortland
0,0 - 4,9 m	41	11
5,0 - 9,9 m	116	61
10,0 - 14,9 m	24	5
15,0 - 19,9 m	8	1
20,0 - 24,9 m	4	-
25,0 - 29,9 m	-	-
30,0 - 34,9 m	-	1
35,0 - 39,9 m	-	-
40,0 - 44,9 m	-	1
45,0 - 49,9 m	3	-
50,0 m og over	1	1
T o t a l t	197	81

I Hadsel har det i løpet av året vært 9 tilganger og 8 avganger av fartøy.

Tilsvarende tall for Sortland har vært 5 tilganger og 10 avganger. For begge kommunene er det bare mindre fartøyer som har kommet til eller gått ut av merkerregistret.

3.2 Distriktsvis fordeling av fiskeflåten

I Hadsel er de fleste fartøyene hjemmehørende på Hadseløya (poststedene St.nes og Melbu). Ca. 40 % av flåten er fra disse områdene. Raftsund-området (Lonkan, Hanøy og Tengelfjord) som tidligere hadde flest registrerte fartøyer, har nå omlag 20% av den registrerte fiskeflåten i kommunen. Strønstad-området har ca. 15%.

I Sortland finner en de fleste registrerte fiskefartøyene i området Indre Eidsfjord/Frøskeland. Ca. 40% er hjemmehørende i dette området. Maurnes-området står for 20% av den samlede fiskeflåten i Sortland.

3.3 Konsesjonsbilde for kommunen

Tabell 3.3

Fartøykonsesjoner

Kommune	Antall fartøyer	Torske- trål	Nordsjø- trål*	Lodde- trål	Reke- trål	Ring- not	Sn.- vad
Hadsel	7	4	2	3	2	-	-
Sortland	2	-	1	1	-	2	1

*) Ble tidligere kalt industritråletillatelse.

Det vil fremgå av tabellen at der må være fartøyer som har flere konsesjoner da antall konsesjoner er større enn antall fartøyer. De fartøykonsesjonene som kombineres i tabellen på forrige side er:

Fartøyer fra Hadsel

1 fartøy med konsesjon for torsketrål/reketrål
 2 fartøyer med konsesjon for nordsjøtrål/lodde-trål
 1 fartøy med konsesjon for reketrål/lodde-trål

Fartøyer fra Sortland

1 fartøy med konsesjon for ringnot/nordsjøtrål
 1 fartøy med konsesjon for ringnot/lodde-trål/snurrvad

3.4 Andre tillatelser/konsesjoner

Ett fartøy fra Hadsel hadde hvalfangst-konsesjon, men f.o.m. sesongen 1988 ble det innført fangstforbud for vågehval.

To fiskere hadde drivgarnskonsesjon for laks, men også her ble det forbud f.o.m. sesongen 1988.

Sildefiske etter norsk vårgytende sild er et fiske som får mere og mere betydning, spesielt for de fiskerne som tidligere baserte sitt fiske i hovedsak på torskefiskeriene. Den største gruppen av sildefiskere hører inn under kystfartøygruppen; en betegnelse på de fiskere som eier fartøyer under 90 fot. Denne kystfartøygruppen fikk en sildekvote som var differensiert i forhold til fartøyets størrelse. Enhetskvoten var på 125 hl, og sildekvoten varierte fra 125 hl for fartøyer under 7,0 meter og opp til 2.625 hl for fartøyer over 26,0 meter.

Fartøyer med nordsjøtrål/lodde-tråltillatelse hadde anledning til å fiske maksimalt 2.530 hl pr. fartøy.

4. FOREDLINGSLEDDET

4.1 Fiskebedriftene

Tabell 4.1

Antall fiskebedrifter

Kommune	Fryseri	Fiskemottaks- stasj.m/foredl.	Mottaksstasj. u/foredl.	Hermitikk- fabrikk	Annet
Hadsel	1	1	-	-	1*
S.land	-	1**	1	1	-

*) Bedrift som drev produksjon av klippfisk. Produksjon opphørt våren 1988.

***) Bedrift som drev sildeproduksjon første halvår 1988. Konkurs ved årskiftet 1988/89.

4.2 Råstoff; kvantumsutvikling

Tabell 4.2.1.a

Ilandført kvantum bunnfisk (tonn i rund vekt og verdien av dette i 1.000 kr.)

Hadsel kommune

År	Torsk	Sei	Hyse	Lange/ brosme *	Annet **	Totalt	Verdi
1985	3.502	3.100	550	53	1.103	8.313	30.691
1986	5.710	1.769	1.677	327	1.241	10.731	50.709
1987	8.674	1.774	1.082	188	683	12.403	65.924
1988	5.391	1.914	1.918	263	636	10.122	47.136

Tabell 4.2.1.b

Ilandført kvantum bunnfisk (tonn i rund vekt og verdien av dette i 1.000 kr.)

Sortland kommune

År	Torsk	Sei	Hyse	Lange brosme*	Annet **	Totalt	Verdi
1985	101	-	-	2	40	144	581
1986	100	-	-	1	-	102	508
1987	45	-	-	-	-	47	331
1988	45	1	1	2	14	63	352

*) Også blåkveite og steinbit

***) Hovedsakelig uer

Kilde: Fiskeridirektoratet

Verdien av andre fiskesorter slik som reke, akkar og biprodukter (lever, rogn og hau) var i Hadsel på kr. 354.650,-.

Tabellene 4.2.1.a og b viser kvantumsutvikling og førstehåndsverdien av bunnfisk for årene 1986, 1987 og 1988.

Det har vært en kvantumsnedgang av ilandført fisk på nærmere 2.300 tonn eller 18,4% i forhold til 1987. Det må nevnes at 1987 var et toppår på mange måter både hva angår kvantum og verdi.

I verdireduksjon i forhold til året før er denne på nærmere 19 mill kr. eller 28,5 % lavere. Grunnen til at verdireduksjonen er relativt mye større enn kvantumsreduksjonen, skyldes at andelen av torsk (som er den best betale) var mye lavere i 1988.

Ilandført kvantum bunnfisk i Sortland er beskjeden. Mesteparten av den fisk som produseres ved Vesterålens Hermetikkfabrikk blir tilført fra andre kommuner, og dermed registrert som ilandført på mottakerstedet.

Tabell 4.2.2.a

Ilandført pelagisk fisk (tonn i rund vekt og verdien av dette i 1.000,- kr.)

Hadsel kommune

Fiskeslag	1986		1987		1988	
	Kvantum	Verdi	Kvantum	Verdi	Kvantum	Verdi
Sild	2.325	2.513	104	?	251	373

Tabell 4.2.2.b

Ilandført pelagisk fisk (tonn i rund vekt og verdien av dette i 1.000,- kr.)

Sortland kommune

Fiskeslag	1986		1987		1988	
	Kvantum	Verdi	Kvantum	Verdi	Kvantum	Verdi
Lodde	-	-	-	-	29	60
Sild	1.006	1.510	1.012	?	1.640	2.347

Tyngdepunktet for sild ligger i Sigerfjord i Sortland. Der finnes det et moderne sildeforedlingsanlegg. Dessverre ble det bare mottak av sild ved dette anlegget kun første halvår 1988. P.g.a. dyr utbygging og manglende sluttfinansiering for Sigerfjordbruket A/S, kunne det ikke taes i mot sild om høsten 1988. Paradoksalt nok sto Sigerfjorden full av sild på dette tidspunktet.

Det kunne være intressant å få avdekket den kommunale flåtes levering av råstoff utenfor Nordland fylke.

Foreløpig finnes det ikke noe tall for 1988, men tallene for 1987 foreligger, og dette skulle gi et bilde av det fiskekvantum og verdien av den hjemmehørende flåtes levering utenfor fylket.

Tabell 4.2.3.a

Fangslevering utenfor fylket (tonn i rund vekt og verdien i 1.000,- kr.). Fartøyer fra Hadsel.

Ar	Torskeartet fisk (bunnf.)	Pelagisk fisk	Skalldyr	Annet	Totalt kvantum	Verdi
1985	1.196	1.234	1.966	68	4.465	21.372
1986	Manglende statistikk					
1987	466	329	586	102	1.484	11.646

Tabell 4.2.3.b

Fangstlevering utenfor fylket (tonn i rund vekt og verdien i 1.000,- kr.). Fartøyer fra Sortland.

Ar	Torskeartet fisk (bunnf.)	Pelagisk fisk	Skalldyr	Annet	Totalt kvantum	Verdi
1985	331	7.162	137	279	7.907	9.037
1986	Manglende statistikk					
1987	118	5.660	-	3.382	9.160	7.501

En merker ÷eg det store kvanta med skalldyr (reker) som blir levert av fiskeflåten i Hadsel utenfor fylket. For Sortland sitt vedkommende er det hovedsakelig pelagisk fisk (lodde, sild, makrell) som utgjør det største kvanta av fisk levert til andre fylker.

4.3 Fiskeoppdrett

I beretningsåret var det to matfiskanlegg for laks i Hadsel med et samlet konsesjonsvolum på 13.000 kubikk. Det foreligger ikke noe tall for hvor stor produksjon av laks har vært. Ett av matfiskanleggene gikk konkurs i januar 88.

Det finnes to settefiskanlegg i Hadsel. Det ene med en konsesjon på inntil 1 mill.stk. settefisk. Produksjonen av settefisk var bare på 130.000 stk. Det finnes to stk. sjørøyekonsesjoner i kommunen på henholdsvis 5.000 og 6.500 kubikk. Produksjon fra disse var bare kommet så vidt i gang i 1988. Det er produsert ca. 2 tonn med sjørøye.

Det finnes ett skjellanlegg for haneskjell som er lokalisert ved Svartsund i Raftsundet. Vekstforholdene blir undersøkt nærmere her.

I Sortland finnes det en stamfiskstasjon for laks, ett matfisk-anlegg for laks/ørret og ett anlegg for sjørøyeoppdrett. Videre finnes det et settefiskanlegg med konsesjon for inntil 600.000 stk. settefisk. Produksjonen var i 1988 på ca. 20 tonn ørret, 10 tonn sjørøye og 300.000 sjøklar settefisk. Hvor mye laks som er blitt produsert har en ikke opplysninger om.

Stamfiskstasjon og matfiskanlegget har begge en konsesjon på 8.000 kubikk, mens sjørøyeoppdrettet har en konsesjon på 5.000 kubikk.

5. LÅNE-OG FINANSIERINGSKILDER

5.1 Statens Fiskarbank

Tabell 5.1.a

Omsøkte og innvilgede lån i Statens Fiskarbank 1988

Hadsel kommune

Antall	Søknadstype	Omsøkt	Innvilget	Innvilgelsesgrad i %
-	Nytt fartøy	-	-	-
-	Brukt fartøy	-	-	-
1	Rep./ombygging	2.700.000	2.000.000*	74
-	Ny motor	-	-	-
1	Utstyr	105.000	105.000**	100
1	Fiskeredskaper	250.000	200.000	80
3	Totalt	3.055.000	2.305.000	75,4

*) Prosjektet innvilget rentestøtte på 3 mill. kr.

***) Søker fikk her innvilget i tillegg kr. 35.000,- i energi-økonomiseringstilskott.

En hadde ordning med likviditetslån i 1988. Det var i alt 9 søkere til denne ordningen fra Hadsel. 4 søknader ble innvilget med samlet likviditetslån på kr. 740.000,-.

En søker fikk innvilget kr. 250.000,- i tilskott i forbindelse med støttetiltak til kvalfangstflåten.

En fikk innvilget et tilskott på kr. 12.600,- for kondemnering av motor.

To søkte om tilskott til kondemnering av sine fartøyer, men begge fikk avslag da en ikke fylte vilkårene for slikt tilskott.

I Sortland var det bare to søknader til ordinære lån. En søker søkte om kr. 150.000,- til ny motor. Denne ble innvilget med kr. 120.000,-. Så var det en søknad til kjøp av brukt fartøy. Omsøkt beløp var her kr. 175.000,-, og søker ble innvilget med samme beløpet. Innvilgelsesgraden i Sortland blir da på 90,8 %.

Det kom fra en og samme søker søknad om likviditetslån og søknad om tilskott til arbeidsmiljøinvesteringer. Utfallet her var negativt.

5.2 Andre låne-og finansieringskilder

Fra DUF er det til Sortland innvilget tilskudd på kr. 450.000,- (1 prosjekt) og lån på kr. 450.000,- (1 prosjekt).

Det finnes fiskerifond i begge kommunene som gir mindre lån til fartøyanskaffelser, utstyr etc..

Fra fiskerifondet i Hadsel ble det ikke gitt noe lån i 1988. Fiskerifondets størrelse var ved utgangen av året på kr. 13.483,-. Det ble ikke gitt noe lån fra næringsfondet i Hadsel til fiskeriformål.

I Sortland ble det innvilget to lån fra fiskerifondet på henholdsvis kr. 75.000,- og kr. 20.000,-.

6. OPPSUMMERING

For å gi ei oppsummering av året som helhet vil jeg ta utgangspunkt i en del tanker og konklusjoner som kom fram i et møte den 9. september 1988 mellom ulike deler av fiskerinæringen og kommuneadministrasjonen i Hadsel.

Den etterfølgende situasjonsbeskrivelse og synspunkter er ei oppsummering på hva som må til for å få ei lønnsom fiskerinæring på sikt:

Det kan konstateres at den største fiskeindustribedriften i Hadsel, A/S Melbu Fiskeindustri så langt har hatt en "normal tilværelse". Bedriften kan se tilbake på årene 1986 og 1987 som meget gode år hva angår kvantumsutvikling og lønnsomhet.

Det konstateres at trålerkvotene vil bli mindre de neste årene. A/S Melbu Verft som er en datterbedrift til A/S Melbu Fiskeindustri merker at investeringslysten til anskaffelse av produksjonsutstyr er blitt mindre hos fiskeindustribedriftene. Det knytter seg stor usikkerhet til de bestillingene som en har ved A/S Melbu Verft.

Det er stor forsiktighet hva angår vedlikehold og fornying av fiskeflåten. Dette merkes spesielt hos de mekaniske verkstedene og slippene. Slik strukturen er i verkstedsindustrien i Hadsel, merkes dette spesielt godt da denne i hovedsak betjener kystflåten. Innenlands er det så og si ingen nybyggingsaktivitet på mindre og mellomstore fiskefartøyer. Dette merker Seljeseth Mek. Verksted A/S godt da de i hovedsak driver produksjon av hydraulikk og vinsjeutstyr til fiskeflåten.

Medlemmene av NNN har de siste år gått på "gullsko", men merker nå at denne tida snart er forbi da trålerkvotene sannsynligvis vil gå betraktelig ned de kommende år.

Selv om trålerne har hatt to - tre gode år nå, er det helt motsatt for kystflåten sammenlignet med trålerne. Lønnsomheten er helt borte for denne kategorien. De etablerte likviditetslånordningene gir ikke noe særlig langsiktig støtte. Når likviditetsproblemene i kystflåten blir vanskelig og nærmest er under nullpunktet går dette selvsagt ut over verkstedsindustrien og andre bedrifter som leverer varer og tjenester til fiskeflåten. Om problemene er store og vanskelige nå, må vi for all del skape optimisme for framtida da ei framtidig fiskerinæring er helt avhengig av rekruttering og miljø for og kunne overleve.

Norge er et lite land i eksportsammenheng når det gjelder fisk. En er derfor ikke prisledende hva angår prisene på verdensmarkedet. Derfor er prisene lave nå for alle kategorier fisk. En ting en kan gjøre med prisene, er å heve kvalitetskravene da disse vil gå opp. Det føles som det er manglende selvtillit blant næringens folk til å gjøre noe med de oppståtte problemene i næringen. Derfor må hver enkelt ledd gjøre sitt til for å løse problemene.

Selv om det tradisjonelt har vært et motsetningsforhold mellom kystflåte og trålerne, må en ikke låse seg fast i akkurat denne problematikken, da fiskerinæringen er helt avhengig av en

differensiert flåtestruktur. Det er derfor viktig å samordne interessene kystflåte - trålere. Bedre kontroll hva angår maskevidde og minstemål må innføres over alt i næringen. Det er en utopi å tro at en kystflåte kan holde liv i en stor fiskeindustri. Trålerne er helt nødvendig i denne sammenheng. Kystflåten har stor betydning for verkstedsindustrien lokalt. En innser at det må være plass til begge deler. Det konstateres at kystflåten er i en prekær situasjon nå. Dette slår igjen ut over en vanskelig situasjon for verkstedindustrien. Likviditetslån/tilskott til kystflåten løser problemet bare midlertidig. En mere langsiktig ordning/tiltak som kan forbedre forholdene i fiskerinæringen er vanskelig å finne. Hovedproblemet akkurat nå (sept.88) er at det har bare vært en liten reduksjon i det totale fiskekvantumet, mens det samtidig har vært en stor reduksjon i prisen pr. kg ferdigprodukt. En vil konkludere med forslag til tiltak på følgende vis:

- Det er de som sitter oppe i selve næringen som er best i stand til å formidle framtidige løsningsforslag gjennom større selvtillit og tro på at problemene og utfordringer kan løses.
- Sette inn ressursene på å bygge opp fiskebestandene og forskningen.
- Få bedre markedstilpassing hva angår nåværende og framtidige fiskeprodukter.
- Myndighetene sentralt og de ulike fiskeriorganisasjonene må i samarbeid motivere ulike ledd i fiskerinæringen til tiltak som kan gi bedre grunnlag for ei lønnsom fiskerinæring på lang sikt.
- Selektiv støtte må taes mere i aktivt bruk.

7. SLUTTORD

Det har dessverre gått noe tid for å sy sammen denne årsmeldingen. Grunnen til dette er at flere av opplysningene i denne må innhentes fra ulike kilder, og det tar tid. Fra undertegnedes side kan det sies at dette arbeidet ikke har vært høyt nok prioritert i forhold til ønske fra overordnede. Dette får en prøve å gjøre bedre i framtida. Allikevel er det viktig å få dokumentert en del fakta for ettertiden om fiskerinæringen i tjenestedisriktet da dette kan brukes i flere sammenhenger. Hadsel har f.o.m. 1989 fått status som frikommune innen for næringstettet virksomhet. Dette betyr at fiskerirettslederens inngår i organisasjonen for frikommune-etaten i Hadsel. Virksomhetsplanlegging vil heretter inngå som et viktig element i arbeidet med å planlegge virksomheten enda bedre.

Stokmarknes, 14. desember 1989

Ståne Tauger

FISKERIRETTLEDEREN
i Hadsel og Sortland

